

Jungfru Marie Bebdelsedag

1 Årg. Ev. Luk. 1:26-38

I.N.J

”*Mandomsanammelse*” är väl inte ett ord du känner till, kan tänka! Så varför börja predikan med det? Ja, inte är det för att jag vill göra mig märkvärdig. Nej, det är faktiskt så, att det trots sin ålderdomlighet, förklarar vad denna söndag – Marie Bebdelsedag – handlar om. ”*Mandom*” det är ett annat ord för det mänskliga och att ”*anamma*” något är att *ta emot*, eller *ta till sig* något.

Och det var just det som hände när Jesus blev till i Marias moderliv. Det gudomliga tog till sig det mänskliga! Inte så att det blandades samman, som saft i vatten, inte så att det limmades ihop, som två brädbitar, utan som elden genomlyser järnet – för att använda en enkel bild - på samma sätt är gudomligt och mänskligt utan sammanblandning eller förvandling, ouplösligt och oskiljaktigt förenade i Jesu person. Och det är detta vi firar idag, att det gudomliga och mänskliga har förenats i Kristus – för att vi skulle frälsas! I en psalm från reformationstiden heter det:

*O Jesus Krist, som mandom tog
I rena jungfrulivet
Det var din kärlek som dig drog
Vårt hopp du nu har blivit.
Du såg vår synd och stora nöd
Oss förestod en evig död.
Helvetet låg där öppet!*

*Då måste du förbarma dig
Och skynda till vår sida.
När Satans makt oss drog till sig
Du ville för oss strida.
Du kom till oss i världen ned
Och vann åt oss en evig fred
Genom din död och pina!*

Vad Marie Bebdelsedag talar till oss om är alltså en Gud som *inte tar avstånd från det mänskliga*. Genom Jesu människoblivande är han inte tillfälligt, utan oåterkalleligt förenad med det han skapat. Ja, han *bekänner sig till det, solidariserar sig med det, skyndar till dess sida* och än underbarare – han *tar det till sig, sluter det i sin famn, lyfter upp det till jämlikhet med sig själv* – ger det del av sina gudomliga egenskaper! Och det gör han, som sagt, för att han vill frälsa det, rädda det, fullkomna det som han själv har skapat till sin avbild.

Du minns väl vad det står i Lilla Bibeln? ”Så älskade Gud världen att han gav den sin ende Son, för att de som tror på honom inte skall gå under utan ha evigt liv”. (Joh. 3:16). Gud gjorde det ultimata! När han skall frälsa sin skapelse, sänder han inte ytterligare en profet till jorden. Ännu mindre förväntar eller kräver han den fallna skapelsen, skall lyfta sig själv upp i jämnhöjd med honom! Nej, det är *han* som kommer till oss i Jesus Kristus. Vi tror på en Gud som älskar så mycket, att inte kan sitta stilla i sin himmel och bara se på hur synd, död och förgängelse drar hans skapelse allt längre ner i smutsen. Han frälser inte en majestätisk gest från himmelen. Han blir själv människa. Och tanken svindlar! Margareta Melin uttrycker det på ett i bästa mening enkelt sätt i psalmen 606:

*Gud bor i ett ljus dit ingen kan gå,
Gud kan vi ej se och inte förstå.
Men Gud kommer hit,
han vill vara här,
så blir han ett barn som Maria bär.*

*Ära vare dig, o Gud som är stor,
att du kommer hit som vår lille bror.
Ja, du kommer hit,
du vill vara här,
så blir du ett barn som Maria bär.*

”Du vill vara här!” – med oss alltså, som en av oss! Gud och människa – inte skilda från varandra – inte som varandras motpoler – utan för alltid tillsammans – så som det var tänkt från början. Visserligen kan väl Gud tänkas utan människan, men människan kan inte tänkas utan Gud. Vi är inte bara skapade av honom, utan till honom. Paulus påminde atenarna om det när han höll sin berömda missionspredikan: ”Vi har vårt ursprung i honom” (Apg. 17:28).

Men vad blir det av Maria då? Det är ju ändå hennes bebådelsedag vi firar idag! Jo, hon är ju det utvalda redskapet. När Gud frälser människan går han förunderligt till väga. Det sker ju som vi ser, inte *utan* människan. En människa av kött och blod – en enkel flicka från Nasaret – blir av Gud själv utvald till det största av uppdrag: att föda Gud till världen. En kvinna! Märk väl! En man är i detta fall av för klent virke! En riktig ”schatte”. Men inte Maria! Hon vågar säga sitt ja, därför att hon visste, att Gud är Gud! Trots att hon var frågande: ”Hur skall detta ske, jag har ju aldrig haft någon man”, böjer hon sig i tro och tillit och säger: ”Jag är Herrens tjänarinna, må det ske med mig som du har sagt!”.

Gud vänder sig, som Maria sjunger i sin lovsång, ”till de ringa”. Och till dem hörde Maria. Han vände sig inte till en prinsessa, han gick kungapalatset förbi och sökte sig ut i marginalen. Det är där Gud har sina pålitligaste medarbetare, bland

dem som är i minoritet, de som fullt ut vågar lita på Gud, som vare sig är rädda för honom eller misstror hans avsikter.

När vi därför idag står *"på tröskeln till Marias hem"*, kan vi vara alldeles säkra på att hon som bodde där hörde till *"de stilla i landet"* (Ps. 35:20), alltså en av dem som inte försökte frälsa sig själv – utan som *"hoppades i stillhet på hjälp ifrån Herren"* (Klag. 3:26). Marias fasta gudstro blir så tydlig evangeliet idag. Gud är Gud för Maria. Hon faller honom inte i ämbetet. Hon misstror honom inte utan litar på hans makt och nickar instämmande till Gabriels ord: *"Ingenting är omöjligt för Gud!"*.

Vilken förebild vi har i Maria! Hon tål att vi kommer henne nära. De flesta förebilder som vi håller oss till, tål ju inte närmare granskning. Guldets flagnar när man kommer nära nog och helgonglorian hamnar betänkligt på sned. Men inte när det gäller Maria! Lika stolta som trygga kan vi vara när vi tänker på att vår kyrka här i Skummeslöv är helgad just åt henne och att den medeltida statyn av henne möter våra blickar varje gång vi firar gudstjänst. Hennes "ja" till Gud har ju förändrat allt. Utan henne, hur hade det då gått? Det är som Bo Setterlind skriver:

*Utan dig, Maria, ingen kristen tro,
ingen jul kring krubban,
ingen änglabro.
Utan dig, Maria, ingen kristen grund,
inget ja till Kristi evangelium.*

Marie Bebdelsedag är därför en hoppfull dag. När vi ser ut över världen är det lätt att tappa tron på mänskligheten. Den verkar vara bortom all räddning. Världen också för den delen. Men det är inte sådana dystra tongångar som genomsyrar de bibliska läsningarna på denna dag. Frälsningen är en verklighet och den handlar inte bara om hur Gud i Kristus bryter syndens, dödens och förgängelsens grepp över skapelsen. När vi ser på Jesus, ser vi också vad vi själva är ämnade att bli. Ja, som Petrus uttrycker saken skall vi *"bli delaktiga av gudomlig natur"* (2 Pet 1:4). I frälsningen sker en uppgradering av det mänskliga. Det är inte kört för oss. Gud har i Kristus skyndat till vår sida. Därför genombryts fastans allvar av julens glädje idag. Botens lila färg är hängd undan. Präst och altare är skrudade i vitt! Vi får stämma in i Lovsången igen. Ingen litania och inga mollstämda koraler. Det är jublande körsång och vita krysantemum på altaret! Och det är som sig bör! *"På tröskeln till Marias hem"* kan man inte annat än vara glad. Eller hur? Ja..

*På tröskeln till Marias hem
Står vi med tack och lov
För att Gud lät sin ene Son
Bli barn på denna jord!*

Så nu vet du vad som är mandomsanammelsens innebörd: Gud har tagit till sig det mänskliga. Och vad mer är: Du kan tacka honom för dess underbara faktum. Det gäller ju dig! Också dig vill Gud sluta i sin famn. Amen.

Psalmer: 479, 164, 112, 1 v 1-4